

بررسی تاثیر دمنوش گیاهی مشتمل بر گل پنیرک، تخم کاسنی، گل بنفشه معطر، ناخنک و خارخاسک بر بهبود علائم تنفسی بیماران مبتلا به کووید-۱۹، یک کارآزمایی بالینی تصادفی کنترل شده

دکتر محمد مظاهری^۱، دکتر محمود بابائیان^۲، *دکتر مهدی اخوه^۳، دکتر زهره وکیلی^۴، زیبا وکیلی^۴

*نویسنده مسئول: گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان

m.ekhveh@mail.mui.ac.ir

۱. متخصص طب ایرانی، استادیار گروه طب ایرانی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران
۲. متخصص طب ایرانی، گروه طب ایرانی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران
۳. گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران
۴. گروه زنان و زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ایران

چکیده

مقدمه: بیماری کووید ۱۹ به عنوان یک بیماری ویروسی در حال حاضر به یک اورژانس بهداشت عمومی با نگرانی بین المللی تبدیل شده است و هنوز پروتکل درمانی تایید شده ای دریافت نکرده است. رویکرد گیاه درمانی در مدیریت این بیماری همچنین ادعاهای متعدد در مورد تأثیر آن بر بهبود بیماران مبتلا به COVID-19 به ویژه در کشورهای در حال توسعه موجب شده که این رویکرد به عنوان یک منبع بالقوه با ارزش مورد توجه قرار گرفته شده است.

هدف: مطالعه حاضر با هدف بررسی اثربخشی ترکیب گل پنیرک، تخم کاسنی، گل بنفشه معطر، ناخنک و خارخاسک که به عنوان دمنوش گیاهی برای بهبود علائم تنفسی در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ استفاده می شود، انجام شد.

بیماران و روش ها: کارآزمایی بالینی تصادفی سازی و کنترل شده حاضر بر روی ۸۰ بیمار مبتلا به کووید-۱۹ که به یک گروه کنترل و یک گروه مورد تقسیم شدند، انجام شد. بیماران گروه کنترل تنها درمان معمول را دریافت کردند در حالی که گروه مورد علاوه بر دریافت درمان معمول، ترکیب داروهای گیاهی تهیه شده در این مطالعه را نیز دریافت کردند. سپس روزانه شدت سرفه بیماران و همچنین علائم تنفسی مانند تنگی نفس، درصد اشباع اکسیژن محیطی و تعداد تنفس ارزیابی و ثبت شد و بعد بین دو گروه مقایسه شد.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که ۷۵ درصد از بیماران گروه مورد در روز پنجم مداخله اصلاً سرفه نداشتند در حالی که علامت سرفه تنها در ۳۵ درصد از بیماران گروه کنترل به طور کامل برطرف شد ($P < 0/001$). همچنین شدت سرفه، درصد اشباع اکسیژن محیطی و تنگی نفس بیماران از شروع مداخله تا روز پنجم پس از مداخله در گروه مورد نسبت به گروه کنترل بهبود معنی داری داشت ($P < 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر، دمنوش گیاهی مورد استفاده در این مطالعه تأثیر بسزایی در بهبود علائم تنفسی و شدت سرفه در بیماران کووید-۱۹ داشت. بنابراین می توان بیان کرد که استفاده از ترکیبات گیاهی به ویژه چای گیاهی معرفی شده در این مطالعه به عنوان یک درمان مکمل می تواند نقش بسزایی در بهبود وضعیت بیماران داشته باشد.

ثبت کارآزمایی: پروتکل کارآزمایی مورد تایید سازمان ثبت کارآزمایی بالینی ایران تایید شده است
(IRCT20200806048318N1) و <https://en.irct.ir/trial/50227> کد اخلاقی: IR.MUI.MED.REC.1399.359

کلمات کلیدی: خارخاسک، دانه کاسنی، کووید-۱۹، گل خطمی، ناخنک، گل بنفشه معطر

Efficacy of herbal tea preparation including mallow flower, chicory seeds, sweet violet, Melilotus officinalis, and bindii for improving respiratory symptoms in patients with covid-19; a randomized controlled clinical trial

Abstract

Introduction: Coronavirus disease 2019 (COVID-19) as a viral disease has now become a public health emergency of international concern and has not yet received an approved treatment protocol. The potential of a phytotherapy approach in the management of this disease and also numerous claims regarding its effect on the recovery of COVID-19 patients has received remarkable attention especially in developing countries.

Objectives: The present study aimed at investigating the efficacy of the combination of bindii, Melilotus officinalis, sweet violet, chicory seeds and mallow flower used as an herbal tea for improving respiratory symptoms in patients with COVID-19.

Patients and Methods: The present randomized controlled clinical trial was conducted on 80 patients with COVID-19 that were divided into one control group and one case group. Patients in the control group received only the routine treatment while the case group, in addition to receiving the routine treatment, also received the herbal medicine combination prepared in this study. Then, patients' cough severity and also respiratory symptoms such as the shortness of breath, the percentage of the saturation of peripheral oxygen (SpO₂) and the number of breaths were evaluated and recorded daily and then compared between the two groups.

Results: The results of this study revealed that 75% of patients in the case group had no cough at all on the fifth day of the intervention while the cough of only 35% of patients in the control group was completely eliminated ($P < 0.001$). In addition, the patients' cough severity, SpO₂ and shortness of breath followed up from the intervention onset up to the fifth day after the intervention had a significant improvement in the case group as compared to the control group ($P < 0.05$).

Conclusion: According to the results of the present study, the mentioned herbal tea used in this study had a significant effect on improving respiratory symptoms and cough severity in COVID-19 patients. Therefore, it can be stated that the use of herbal compounds, especially the herbal tea introduced in this study, as a complementary treatment can play a significant role in improving the patients' condition.

Trial Registration: The trial protocol was approved by the Iranian Registry of Clinical Trial (IRCT20200806048318N1; <https://en.irct.ir/trial/50227>, ethical code; IR.MUI.MED.REC.1399.359).

Keywords: Bindii, Chicory seeds, COVID-19, Mallow flower, Melilotus officinalis, Sweet violet